

SEEMANŮV DENÍK II.

DRUHÝ OFICIÁLNĚ ČERNOBÍLÝ ZPRAVODAJ FESTIVALU THEATRUM KUKS

23. SRPNA 2018 | BAROKO NA VODĚ

KDE A JAK NÁS KOUPITI, CO DĚLATI A NA CO SE TĚŠITI; BYŤ VŠECHNO Z TOHO UŽ DÁVNO VÍŠ

MUZIKÁŘOVO INTERMEZZO | VOJTÍNO

Přemilý čtenáři, velevážená čtenářko,
den včerejší znamenal pro naši redakci šťastné rozběhnutí
nového ročníku festivalového zpravodaje, jenž slovně se zove
Seemanův deník. Věz, rozmilý čtenáři, že je nám nebetyčnou
radostí vidět, jak se tvá očka rozsvěcují a různé čivy rozjiťují,
když otevíráš výtisk našeho skromného plátku. Kde, ptáš se,
dostati se k němu možno? Tvá zvědavost budiž ukojena zvěstí,
že dáš-li „činži“ dvacet korun, revuji naši obdržíš buďto
v hokynářství **U Zlatého slunce** anebo ve stánku
občerstvovacím poblíž hospitalu stojícím, **Šapitó** se nazývajícím.

Redakční naše trojice s chutí a pílí převelikou chystá pro Tebe na
každý den nové numerum, kde dočteš se o všelikých slavnostech
a veselostech, vážnostech a ctnostech, ba i neřestích, které
festival přinéstí hodlá. Nové pak naše scriptorium, v Comoedien-
Hausu umístěné, podněcuje naši chut' psát se silou převelikou.
Číslo poslední už ve světské podobě papírové nehledej; onož
bude vycházeti v podobě etherické, „pdf“ zkratkou označené.

Nuže, čtenářstvo, za Tvoji přízeň Ti děkujeme a překrásný den
páteční na Kuksu provéstí přejeme.

-- HOŘ REDAKCI DO VODY, AŽ ZJISTÍŠ, JESTLI PLOVE --

ITINERÁŘ | RÁCHELÍNO & VOJTÍNO

Ráchelíno a Vojtíno dostali za úkol napsat o divadelně-hudebně-vodáckém výletu „Jedu Labe“. Protože se z něj ale dosud nevzpamatovali, bylo jim položeno pár jednoduchých otázek, aby alespoň trochu pochopili, co se vlastně stalo. Snad se milý čtenář vžije do jejich kůže anebo se případný účastník výletu najde v některé z jejich odpovědí.

Věděli jste předem, co vás čeká?

Vojtíno: Jakkak by ne, už z názvu přece muselo každého trknout, že se budeme svépomocí dopravovat po Labi z Dvora Králové na Kuks.

Ráchelíno: Ne, náš principál má totiž výborný smysl pro humor!

Co se tedy vlastně stalo?

Vojtíno: Plavili jsme se po Labi jako hrdinní námořníci a když již naše síly nedostačovaly, ku všeobecnému potěšení jsme se na břehu občerstvovali libou hudbou i poučnou komoedií.

Ráchelíno: Málem jsme pošli!!! Crcali jsme se po šutrech na kusu plastu a každých deset metrů jsme se málem cvakli! A pak jsme se ještě měli soustředit na nějaký umění, který máme přes noc recenzovat!

Jaké máte zkušenosti s ovládáním lodi?

Vojtíno: Naše zkušenosti jsou skromné, zato naše chuť naučit se něčemu novému hory přenáší!

Ráchelíno: Voba žádný, žejo! Tři dny vodáku před deseti lety na základce...

Kdy jste se nejvíc báli?

Vojtíno: Snad nás některé peřeje či zrádné kameny mohly vylekati, my jsme je však vždy chrabře zdolali.

Ráchelíno: Furt!!!

Co pro vás bylo klíčovým momentem výletu?

Vojtíno: Když jsme s velkým triumfem dorazili na Kuks jako druží.

Ráchelíno: Když na místě startu chlapík čistil hovnocuc. Díkybohu za to, nic slabšího by nás v tu chvíli do lodi nedostalo...

Co jste si z dobrodružství odnesli?

Vojtíno: Věř svému srdci, pomáhej bližním a neváhej přijmout úkol, který se zdá být nad tvé síly.

Ráchelíno: Nejlepší akce začínají tak, že netušíš, do čeho to probůh lezeš. Kdybys věděl, nejsi magor, abys do toho šel. Ale zas potom prdlajs zažiješ...

Co jste po plavbě řekli šéfredaktorovi, který vás na ni vyslal?

Vojtíno: Jiná než slova vděku snad ani nemohla zaznít!

Ráchelíno: Vole, tys to moc dobře věděl, žejo!!!

zleva: v barevném tisku žlutá kánoe,
první pádlo, Ráchelíno, druhé pádlo, Vojtíno

foto: Anna Hladká Vašicová

ex post výsměch: principálo Lukšíno

IVA BITTOVÁ

„BAROKO JE VELKOU INSPIRACÍ...”

ZPOVĚDNICE | VOJTÍNO

Začneme *poeticky*. Čím je vám baroko?

Velkou inspirací, velkým zdrojem hudby, která je pro mě pořád živá, i když se vracíme zpátky do 17. a 18. století.

Pokračujeme *poeticky*. Co vy a THEATRUM KUKS?

Jsem tady asi potřetí, tentokrát ne jako návštěvník, ale jako lektor a interpret, takže se těším, že se studenty nasají atmosféru a tu energii krásného prostoru. A určitě to budou hezké dva dny na významném místě, které je schopné nás všechny oslovit.

Končíme *poeticky*. Jste barokní i mimo festival?

Možná v hudbě, kterou jsem naplněná každým dnem. Barokní pozice nebo nějaké to sdílení baroka v mé hudbě určitou částí rezonuje. Ne stoprocentně, ale řekněme třeba ze třiceti procent zcela jistě.

KTERAK ŠTUDENTKY Z JAROMĚŘE PŘEDSTAVENÍ SVOJE VE STANOVICÍCH VYBOJOVALY, PROTI NEPŘÍZNÍ OSUDU JE UHÁJILY A VE ZKOUŠKÁCH PŘETĚŽKÝCH SMĚLE OBSTÁLY

DIVADELNÍ KUKÁTKO | RÁCHELÍNO

Divadelně-hudebně-vodáctví výletníci (a náhodní návštěvníci zahrady vodácké restaurace Šporkův mlýn) měli možnost vidět studentskou inscenaci Moliérova *Zdravého nemocného* v podání souboru **JakKdo ze ZUŠ Jaroměř**. Tato základní umělecká škola má na divadelních přehlídkách dobrou pověst, její studenti (dramatického, tanečního i hudebních oborů) jsou často k vidění v národních kolech. Ještě před recenzí samotnou je však nutno zmínit několik průvodních skutečností: představení probíhalo v restauraci za (pře)plného provozu. Mladým herečkám co deset minut zaznělo do replik hromovým hlasem: „*Smažááák!*“ nebo „*Tlačenkááá!*“. Většina publika byla buď unavena a rozvášněna deseti kilometry cesty na lodi nebo posilněna alkoholem. Nebo kombinace obojího. Den před představením ze zdravotních důvodů odpadla představitelka a vodička Arganta. Soubor tedy za den inscenaci přezkoušel a hlavní roli si mezi sebe více méně rozebraly ostatní postavy.

Tvar inscenace vychází z pouličního, chvílemi až kramářského divadla, herečky jsou zároveň vodiči svých loutkových miniklonů a průběžně obě úlohy plynule přepínají.

Je evidentní, že základem inscenace je kompaktní, promyšlený koncept, z něhož vyrůstá nejen scénografie, herecká stylizace a způsob přímého kontaktu s diváky. Všechna čest patří za zralou práci s loutkou, nikoli co do technické dovednosti, ale do vnímání loutky jako jevištního partnera a schopnosti s ní tak i v improvizovaných situacích zacházet. A takových bylo nemálo, nejen pro pouliční charakter zvolené formy, ale i pro všechny zmíněné (i jiné) nepřízně osudu. Zde však herečky prokázaly pohotovost a schopnost obracet chybu v gag, nechtěnou situaci pointovat v dramatickou a bezprostředně zcizovat veškeré jevištní dění, aniž by to jakkoliv škodilo. Za zmínku stojí i kultivované uchopení přízemního (přesněji fekálního) humoru, zejména co do scénografie. Konceptualisty potěší detaily jako multifunkčně využitý toaletní papír, různorodý design jednotlivých jevišť (zavěšených na hrudi vodičů), důsledné dodržování nastavené „scénické fyziky“ a hra s jevištními prostory. Obzvlášť pak nadsázka a humor, s nimiž herečky přistupují samy k sobě a své práci.

Vytknout by se dala roztržitost, nevyrovnaný temporytmus, několik nevypointovaných opakovaných smyček, občasná herecká nejistota, nejednotná stylizace mluveného projevu...ale pro nasazení, nadhled, energii a houževnatost bych to vše tentokrát ráda svedla na ztížené podmínky, jejichž zvládnutí by mohlo být výzvou i pro profesionální soubor a v nichž JakKdo obstály více než se ctí.

HARK THE ECH'ING AIR! ANEB BAROKNÍ PĚVECKÉ OSVĚŽENÍ V ŽIRČI

HUDEBNÍ NASLOUCHÁTKO | VOJTÍNO

Co je lepší než vystoupit z kánoe a jít si do kostela poslechnout Purcella? Ale vážně, tohle byl jeden z těch vzácných koncertů, u kterých si člověk přeje, aby nikdy neskončily. Perfektní dramaturgie, se kterou byl program sestaven, je jen jedním z mnoha pozitiv. Že Simona Jindráková a Tereza Bortlová z Geisslers Hofcomoedianten chystají na letošní festival společný pěvecký recitál, bylo opravdu příjemným překvapením. Jejich zpěv totiž neodmyslitelně patří snad ke každé geisslerovské inscenaci. Možná je to jen dojem z jejich společného hereckého vystupování, ale Simona a Tereza, zdá se, tvoří jakousi ustálenou dvojici. Dvojici s neobyčejnou dynamikou, dvojici hlasů, které k sobě patří. Jindrákové zvonivý soprán zaujme velkou flexibilitou a jasností, zatímco Bortlové temnější témbur vynikne zejména v dobře vystavěné klenbě dlouhých tónů. Ale zpátky do kostela sv. Anny.

Recitál si i ve své kombinované vokálně-instrumentální dramaturgii vystačil s obsazením dvou zpěvních hlasů a bassa continua, které tvořil Jakub Michl (viola da gamba) a Jiřina Marešová-Dvořáková (virginal). Tito precizní barokní instrumentalisté excelovali zejména ve Forquerayově *Chaconne G dur*, jejich čistě instrumentálním číslem ale uškodila akustika barokního kostela, ve které silně vynikaly hluky a instrumentální tón se nenesl tak dobře jako tón vokální. To neplatí pro Marešové kuriózní interpretaci Händelovy *Ciaccony G dur* na zvonkový klavír, který je v kostele umístěn.

Častý problém zvonkoher, tedy jejich intonační i rytmická rozostřenost, zde nenastal, a tak bylo opravdu lahůdkou si vychutnat jasnou a vtípnou agogiku interpretky.

V programu se střídala čísla ansámblová, sólová vokální a sólová instrumentální a také v širším měřítku bylo možné vysledovat jisté linie a tendence. V prvním vokálním bloku dominovala Purcellova specificky anglická písňovost, od Händelovy gambové sonáty dále pak v dalších blocích narůstala výrazová i technická náročnost skladeb (koloraturní *Hark the ech'ing Air* byl vrcholnou ukázkou technické vyspělosti Jindrákové), která, s malým oddychem u zvonkohry, vyvrcholila v Händelově duetu *De torrente in via bibet* ze žalmu *Dixit Dominus*.

Právě v provedení tohoto duetu se završily barokní tendence techniky obou zpěvaček. Správně vystavěné průtahy byly smysluplně zasazeny do promyšleného frázování a v rozsahovém rozdělení sopránových partů se nejvýrazněji projevil rozdíl mezi oběma hlasy: Simonin soprán je perfektně znělý ve vysokých polohách druhé oktávy, zatímco soprán Terezy vždy nejvíce vynikl ve střední poloze těsně pod přechodovým tónem. Anglické vyznění programu, proloženého několika ciacconami, rozhodně nenarušil výběr finálního čísla: Monteverdiho kousek *Zefiro torna* zakončil koncert jistě vhodně, ještě více mě ale potěšil výběr přídávku: výrazně melodický duet *Pur ti miro* z Monteverdiho *Korunovace Poppei* musel znít v hlavě snad všem návštěvníkům koncertu ještě dlouho po jeho skončení.

DUCHAPLNÁ SEŠLOST, KDE KAŽDÝ NOHU PŘES NOHU SEDĚL, ÚŽASEM NEDUTAL ČI SPOKOJENĚ KLIMBAL, POHYB LADNÝ DYCHTIVĚ SLEDOVAL A SVOU FANTAZII (PO SVÉM) ROZVÍJEL...

Z KRAJE MEZI KUKÁTKY A NASLOUCHÁTKY | LUKŠÍNO

Večerní koncert taneční pln barokizujících kontrastů byl. Francouzský a italský hudební styl století osmnáctého, barokní versus hudba soudobá a neposledně též barokní versus tanec výrazový. Co do techniky a preciznosti taneční i hudební, tedy obého, nedá se říci ani zbla. Naprosté a uchvacující perfekto.

Leč! Pojďme se podívat po jednom prožitku, který formu i obsah pochopil, však více rád by si přál. Dokonalé hudby tóny přenesly mysl kamsi na dvůr Ludvíkovský (či jiný vhodný, však Ludvík hodí se nám stále ponejvíce), kde rázem proháněli se duchové barokní – sám Král slunce, Jean Baptiste Lully, Filip Orleánský, ale i kardinál Mazzarini a s nimi klidně – byla-li představivost volná jako ptáče – hofmistr Seeman i hrabě Špork, či snad dokonce Balbín s Bridelem. Absolutní představa (ne)existujícího plesu zaplnila prostor reality alternativní – smyšlené. Tance nebylo toliko, koliko by si oko přálo a výraz jeden držel se a jakoby skromnil se v koutě. Rytmus snad šel do boje proti ladným krůčkům, však něco souvislého přec vytvářely. Dále pak se již viděné opakuje, variuje, tu vějíř přidaje či šaty prvé za jiné vymění, zdálo býti stejným.

Rozum na pár chvil utišil se a nechal fantazii plynout, v hudbě snít si. Po nějakém čase však slévalo se vše do jednoho a mysl ochabovati se počala.

Ač koncert s doprovodem tanečním to byl, baroka okázalého a nápaditého zachtělo se. Tu využít světlo, tu dát tomu větší šmrnc. Však drobná světýlka a po celý čas nastolená přílišná intimita umazala vše. Pak zabraňte drobnému zaklímání. Však očka hned otevrou se a vy jako byste o nic nepřišli. Jako by se čas ani o zrnko či notičku nehnul. A když kůže husí popadla vás z melodie náhle dramatické, tu zas tanec a onen výraz scházel.

A tak příběhy sami začali jste si v duši i jinde skládati. Sami začali jste tvořit svět, k němuž podmínky byly přívětivé, ale jejich strůjkyně – múzy chtělo by se psát – plně jich nevyužily. A tak velkolepý zážitek spíše zastřenou vzpomínkou stal se. Vzpomínkou, která však navzdory prachu zachována jistě bude. Leč: v zadních řadách, kdes na pozadí...

HÁDEJ, HÁDEJ HADAČI: DÍL DRUHÝ

Z ÁHADA | PRVNÍ MUŽ; POTOM PATRON

IV. Svadební Prstýnek. Violino I.
Ritornello.

V. Panenská Laská.
Ritornello.

Pian. for. Pian.
for.

VI. Žehnání s Světem.
Ritornello.

VI. Duchovní

SPRÁVNÁ ODPOVĚĚ Z MINULÉHO ČÍSLA:

Hra o Kristovu zmrtvýchvstání i o jeho oslavení [Ludus de resurrectione domini]. Zachována v rukopisném Klementinském sborníku česko-latinských velikonočních her. Zápis z let 1516–1526 je úpravou starší verze, pocházející patrně z konce 14. století.

SPRÁVNOU ODPOVĚĚ DÍLU DRUHÉHO, TEDY AUTORA A NÁZEV DÍLA, NALEZNETE V PŘÍŠTÍM ČÍSLE ZPRAVODAJE.

KECY Z CESTY ZA MASTIČKÁŘEM...

BAROKNÍ KECÁTKO | TŘI MARIE

První číslo druhého ročníku Seemanova deníku jsme křtili šampaňským. A budeme přitvrzovat.

Letos opět funguje bohorovný bar BártBar. Nejen, že byste sem měli zavítat, ale měli byste také pozvat jeho barmana na drink. Slaví dnes Bartolomějský svátek. Gratulki!

Cestou k hospitalu, jdete-li z druhého břehu, se zastavte před hrobkou Šporků. V těchto vedrech i zdejší smrt příjemně chladí.

Zaslechnuto na břehu Labe:

/ pár minut po příjezdu fekálního vozu (tzv. „bovnocucu“) /

Otec asi šestileté dceři: „Ne, miláčku, já jsem si neprdnul, to je ještě pořád to auto...“

Kačka Bohadlová též na břehu Labe o členech redakce:

„Hele, když na ně koukám, tak nevím, jestli by měli jet spolu. Nechcete si je rozebrat do dvou lodí? Ať nepřijdeme o celou redakci náraz?“

Ráchelíno a Vojtíno nakonec při plavbě na kánoí kombinovali techniku DIY s prvky bojových umění.

Barokní a ryze bachtinovská (tedy vzdělaná) errata:

Nevhodné, oplzlé a vulgární výrazy nehodláme opravovat. Přízemně „seemanovský“ humor, *vy kundy*.

Nejmenovaný člen redakce se přiznal, že jedna ze skladeb večerního tanečního koncertu zdála se mu vhodná pro hudební klip, kdy z hospitalu utíká až k domu komediantů, přičemž výrazně kakati se mu chce. Dramatické linky doplní pohyb, posměšky a slova moudrá všech soch, jenž Špork nechal Braunem vytesati. – Chystáme příští rok, ve 3D.

Redakce se z horního foyer Comoedien-Hausu přesunula na prkna, co znamenají svět. Divadelní židličky jsou k dispozici, tudíž je od dnešního dne možné sledovat živé přenosy tvorby deníku Seemanova, zhruba v čase od 00:00–05:00. Je to něco jako sledovat hluchého Bacha hrát na cembalo nebo slepého Smetanu hrát na klavír. Ano, to myslíme vážně. Přijďte se na nás podívat! Rádci z řad Geisslers, P.Š. a B.B. též věc schvalují. P.Š. pro událost měl dokonce název, ale ten se podařilo zapomenout, když jsme jej viděli blíže k půlnoci v šapitó cvičit-tančit.

Vzpomínáte na zmínku o tajných vchodech a chodbách do redakce vedoucích? Tak teď bez legrace, bez legrace: nečekaná zmínka z úst S.B. náhle za tmy padla a my jednu takovou tajnost skutečně objevili. Pod podlahou, co znamená svět. Ukryli jsme tam proto věc pro nás nejcennější, avšak nejméně potřebnou. Věc, kterou další generace zaslouží – soudnost.

THEATRUM
KUKS 2018

BAROKO, JAK JEJ NEČEKÁTE
22.—26. 8. 2018

Multizánrový festival barokního a barokem inspirovaného umění.

THEATRŮČKUM
KUKSÍČEK

Mini barokní festival pro děti

25. 8. 2018 | 10:00

PROGRAM PRO DĚTI | DIVADLO | BOJOVKA | VÝTVARNÉ
DÍLNY | A DALŠÍ

• • •

THEATRUM-KUKS.CZ

JSME V SÍTÍCH

Festivalu byla udělena trvalá záštita Rady Královéhradeckého kraje na období 2018–2020.
Festival se koná pod záštitou Města Lysá nad Labem a starosty města Lysá nad Labem.

ZA FINANČNÍ PODPORY

PARTNEŘI

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

ZA PODPORY

